

Het woord is aan de heer Schouw van D66.

De heer **Schouw** (D66):

Voorzitter. Sinds de onthullingen van Snowden over het aftappen en het af luisteren en de consequenties hiervan in Nederland, heeft de Nederlandse regering vooral laconiek gereageerd. "Nederland houdt zich aan de wet." "Er is niks aan de hand." "Het zijn indianenverhalen." "Het is onzin dat politieke partijen een parlementaire enquête willen doen naar het af luisterverhaal; dat is echt overbodig." Totdat we kwamen te spreken over 1,8 miljoen datapakketjes die per maand worden afgetapt. We hebben minister Plasterk daarover horen zeggen: die 1,8 miljoen gesprekken, ik heb er nadrukkelijk nog eens naar gekeken, maar die zijn niet door de Nederlandse diensten verzameld en dus ook niet door de Nederlandse diensten verschaft aan de NSA. De Kamer heeft daarover doorgevraagd en de minister heeft gezegd: nee, Nederland heeft dat niet gedaan, heeft niet die datapakketjes verzameld. Dat was toen, 30 oktober.

Vandaag hebben we echter een brief gekregen waarin de Nederlandse regering zegt: we hebben nader onderzoek gedaan maar die 1,8 miljoen datapakketjes zijn wel verzameld door de Nederlandse inlichtingendiensten. Overigens zei vandaag de minister van Defensie: dat heb ik altijd al geweten. Dat is een kleine pikanterie waar we ook wel opheldering over willen hebben.

Daarmee — en dan kom ik op mijn verzoek — is de Tweede Kamer op het verkeerde been gezet. We zijn volledig verkeerd geïnformeerd. Of dat ook consequenties moet hebben, daarvoor is een debat noodzakelijk. Mijn fractie heeft er erg veel behoefte aan om op zo kort mogelijke termijn met minister Plasterk een debat hierover te voeren waarbij wat mij betreft de volgende drie vragen centraal staan. Waarom wist deze minister dat niet eerder? Hoe is de minister ook ambtelijk geïnformeerd? Wat doen toch die Nederlandse veiligheidsdiensten met 1,8 miljoen datapakketjes per maand?

De **voorzitter**:

Verzoek om steun voor het houden van een debat over 1,8 miljoen telefoontaps door Nederlandse veiligheidsdiensten.

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks):

Het is duidelijk: de minister van Binnenlandse Zaken heeft bewust of onbewust de Kamer verkeerd geïnformeerd. Beide zaken zijn zeer ernstig. Dus dit is wat ons betreft een debat over de manier waarop de minister van Binnenlandse Zaken ons heeft geïnformeerd. Steun voor het verzoek dus. Ik denk ook dat dit debat snel gevoerd moet worden. Ikzelf denk dan aan morgenochtend.

De heer **Van Raak** (SP):

De minister zei eerst: Nederland doet zoiets niet. Toen zei hij: de Amerikanen doen het. En nu zegt hij: Nederland doet het toch. We hebben een half A4'tje gekregen en dat zorgt voor zeer veel vragen, zoals of de minister de Kamer goed heeft geïnformeerd en of deze minister wel de juiste persoon is om deze problemen op te lossen. Ik heb de minister aanvullende vragen gesteld omdat ik denk dat we dit debat niet alleen op basis van dit halve A4'tje kunnen vullen. Ik merk dat ook andere fracties nog heel veel vragen hebben. Ik zou graag steun willen geven aan het verzoek om een debat dat wat mij betreft begin volgende week gehouden zou

kunnen worden. Ik zou de minister willen vragen om ons geen halve A4'tjes te sturen maar om ons goed te informeren. Ik heb al vragen gesteld. Een aantal andere fracties heeft vragen gesteld. Ik kan mij heel goed voorstellen dat alle fracties die nog vragen hebben, ze vandaag nog formuleren. Ik zou graag zien dat de minister ons voor maandag 12.00 uur in plaats van halve A4'tjes een uitgebreide brief stuurt waarin hij aangeeft waarom hij de Kamer voortdurend op een andere manier informeert en waarin hij aangeeft wat hij wist en wat hij niet wist, waarom en hoe het nu eigenlijk zit. Ik denk dat de Voorzitter dan op basis van de brief dinsdag een debat kan inplannen.

Mevrouw **Van Toorenburg** (CDA):

Het is duidelijk dat de minister van Binnenlandse Zaken totaal niet in control is. We krijgen verschillende informatie in korte tijd. De Kamer heeft eerder een motie van CDA en D66 aangenomen om duidelijkheid te scheppen over die 1,8 miljoen telefoontjes. Wij willen dat die motie wordt uitgevoerd en dat de minister helemaal uitlegt wat er aan de hand is. En dat moet hij doen voor het debat, dat ook wij heel snel willen voeren. De Kamer is simpelweg niet goed geïnformeerd.

De heer **Segers** (ChristenUnie):

Het is een zeer ernstige zaak want dit raakt ook de relatie tussen kabinet en Kamer. De vraag is dus wat de minister wist, wat hij had kunnen weten en wat hij had moeten weten. Ook speelt hierbij de vraag naar het toezicht, het politieke toezicht maar ook andersoortig toezicht op de diensten, en naar de rechtmatigheid van de activiteiten van onze diensten. Al die vragen moeten dus beantwoord worden. Ik sluit mij aan bij het voorstel van collega Van Raak dat we de minister in de gelegenheid stellen om daar uitgebreid op in te gaan. Maandag willen we inderdaad een brief ontvangen en wat mij betreft komt er dinsdag een debat. Ik steun dus het verzoek van collega Schouw.

Mevrouw **Thieme** (PvdD):

De gang van zaken schaadt het vertrouwen van de Kamer in deze minister. Dat vertrouwen staat op het spel. Daarom is het van groot belang dat wij op korte termijn met de minister hierover van gedachten wisselen. Wat mij betreft kan het debat volgende week plaatsvinden. Ik sluit mij ook aan bij de vragen die zojuist door mijn collega zijn gesteld.

De heer **Recourt** (PvdA):

Ook namens mijn fractie steun voor een debat.

Voorzitter, ik hoorde u iets zeggen over een debat over telefoontaps. Voor de goede orde: het gaat niet om telefoontaps, maar om het verzamelen van metadata, wat toch wat anders is.

De **voorzitter**:

Wilt u dat debat ook volgende week, mijnheer Recourt?

De heer **Recourt** (PvdA):

Dat is prima.

De **voorzitter**:

Ja dus.

De heer **Dijkgraaf** (SGP):

Het is een belangrijke kwestie. De Kamer moet altijd goed geïnformeerd zijn. Wij moeten daar een goed debat met de minister over voeren, maar het lijkt mij een heel goede zaak dat we eerst een uitgebreide brief van de minister krijgen. Het is uitstekend als een en ander volgende week plaatsvindt.

De heer **Dijkhoff** (VVD):

De VVD-fractie heeft ook de nodige vragen. Zij vindt het prettig om die te kunnen stellen, voor maandag een antwoord te hebben en dan volgende week een debat hierover te voeren. Dat lijkt ons een goed voorstel. Dat kunnen we steunen.

De heer **Bosma** (PVV):

Natuurlijk willen we een debat. Vanochtend kregen we echter een paniekbriefje van die armzielige ambtenaar die als opdracht had gekregen om zo veel mogelijk gemeenplaatsen op papier te zetten. Daar hebben we helemaal niets aan. Op grond daarvan kunnen we ook nooit debatteren. De minister moet ons dus echt een serieuze brief sturen, met serieuze informatie. Daarin moet staan wat hij wist op welk moment en waarom hij dingen heeft verteld die niet blijken te kloppen. Ik wil dus een serieuze brief. Laten we dan bijvoorbeeld dinsdag hier een stevig debat over voeren.

De **voorzitter**:

Mijnheer Schouw, u hebt ruime steun voor het houden van een debat. Er is ook ruime steun om dat volgende week te houden. Dat ga ik zo inplannen. Ik ben in verwarring ...

De heer **Schouw** (D66):

Voorzitter ...

De **voorzitter**:

U mag zo, natuurlijk.

Er zijn leden die om een bepaalde brief hebben gevraagd. De heer Van Raak en anderen hebben ook gesuggereerd dat er nog een heleboel vragen moeten worden gesteld. Ik wil voorstellen dat ik niet een brief hiervandaan doorgeleid, maar dat u even bij elkaar komt in een snelle procedurevergadering, waarin u afsprekt dat er nog een snelle vragenronde komt. Ik kan dat hier namelijk niet zo afspreken. Soms ben ik geneigd om dat wel te doen, maar het is handiger dat u dit via de vaste commissie doet. Dan kunt u ook de inbrengdatum met elkaar afspreken. Ik zal dit debat voor volgende week dinsdag inplannen. U wilde hier nog iets aan toevoegen, mijnheer Schouw?

De heer **Schouw** (D66):

Ter aanvulling: het gaat echt over de manier van informeren van de minister van de Kamer. Het moet dus een debat zijn over informatie. Voor mijn volgende punt heb ik even collega Van Raak nodig, want hij heeft de vertrouwensvraag opgeworpen. Het is een goed gebruik in dit huis om die vertrouwensvraag dan ook spoedig af te handelen. Ik zou dit expliciet bij de heer Van Raak willen neerleggen. Als die vraag speelt, dan is mijn voorkeur om die morgen af te handelen.

De heer **Van Raak** (SP):

Een vraag die ik mezelf stel en die we ons allemaal moeten stellen, is of deze

minister, die zulke briefjes stuurt, de juiste persoon is om deze grote problemen op te lossen. Ik kan het debat niet voeren op basis van dat halve A4'tje, op basis van een paniekbrief. Ik wil de minister graag de kans geven om de vragen die ik nog heb, te beantwoorden. Ik merk dat andere fracties ook nog vragen hebben. Op basis van een goede, inhoudelijke brief kunnen we die discussie voeren. Maar op basis van dit halve A4'tje, deze paniekbrief, kunnen we dat debat nu nog niet op een goede manier voeren.

De heer **Recourt** (PvdA):

Als de vertrouwensvraag in de lucht blijft hangen, wil ik vanavond een debat. Ik heb die vraag echter niet gehoord. Ik heb gehoord dat de leden duidelijkheid willen hebben over wat er is gebeurd. Namens mijn fractie wil ik wel heel duidelijk hebben dat die vertrouwensvraag niet in de lucht hangt, want anders is het niet acceptabel om tot dinsdag te wachten.

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks):

Ik deel het standpunt van de heer Schouw. Als die vraag er is, kunnen we de minister niet laten bungelen. Het debat moet dus snel, namelijk morgenochtend, gevoerd worden.

De heer **Bosma** (PVV):

Er is niemand die expliciet consequenties eist, als ik goed heb geluisterd, ook naar de heer Schouw. Wij moeten het debat goed voeren, met goede, betrouwbare informatie. Daarom hebben wij echt een goede, serieuze brief nodig. Op basis daarvan, maar niet op basis van het paniekbriefje van hedenmiddag, kunnen wij een goed debat voeren, bijvoorbeeld dinsdag.

De **voorzitter**:

Zo heb ik eerlijk gezegd zojuist ook de regeling van werkzaamheden ervaren, mijnheer Schouw. Er is veel behoefte aan nadere informatie. Daarna pas kan de vraag aan de orde zijn die u zojuist hebt uitgesproken. Ik zal het woord nu niet in mijn mond nemen.

Ik zeg toe dat ik dit debat voor dinsdag ga inplannen en ik hoop dat u met elkaar nog afspraken kunt maken over de vragenronde en de brief, via de commissie. Dat lijkt mij verstandiger; dan kunt u met elkaar goed afspreken wat daar wel en niet in moet.

De spreektijden voor het debat stel ik vast op vier minuten per fractie.

De titel van het debat zal ik zo aanpassen dat het over metadata gaat en niet over telefoontaps.